

IUSTITIA

ΝΕΑ ΠΟΡΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝ.Δ.Ε.

Πάνος Βασταρούχας
Ειρηνοδίκης
Αναπληρωματικό μέλος Δ.Σ. της ΕΝΔΕ

Αφροδίτη Σακελλαροπούλου
Παισματοδίκης
Αναπληρωματικό μέλος Δ.Σ. της ΕΝΔΕ

ΣΧΕΔΙΟ: «ΘΕΜΙΔΑ»

Προτάσεις για νέο δικαστικό
χάρτη και κατάσταση
Δικαστικών Λειτουργών

Αύγουστος, 2023

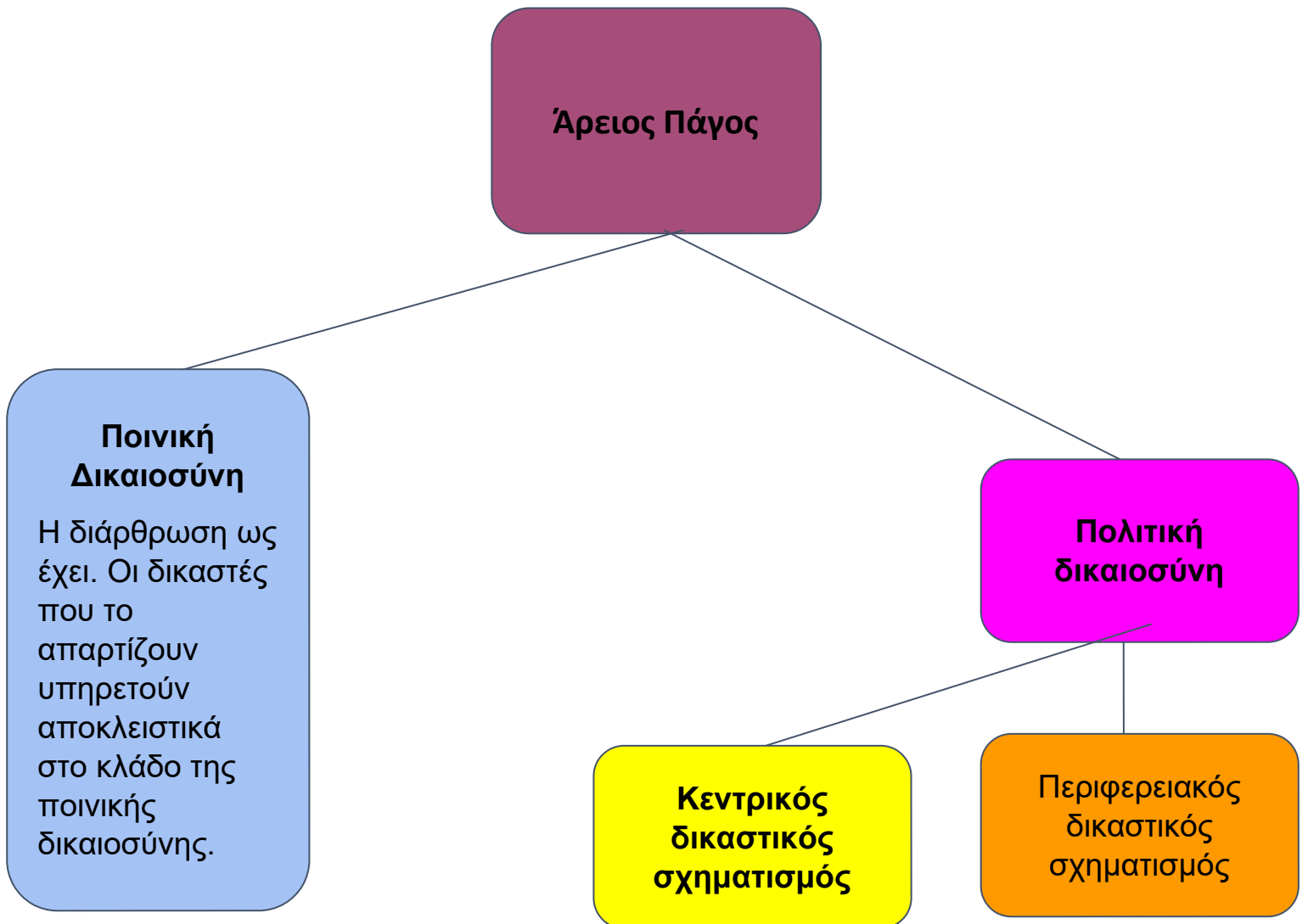
Ανάγκη ριζικής μεταρρύθμισης του συστήματος απονομής της δικαιοσύνης

Σε μία Ελλάδα των πολιτικών, κοινωνικών και εθνικών ανατάξεων, η παραμονή και εμμονή της ελληνικής Δικαιοσύνης σε αγκυλώσεις, αγκιστρώσεις πετपालιωμένες αντιλήψεις και απαρχαιωμένα συστήματα μοιάζει παράταιρη και δεν εξυπηρετεί πλέον ούτε τον λαό, ούτε τους παράγοντες της δίκης ούτε την οικονομία. Σε αυτό τον πίνακα παρουσιάζουμε προτάσεις για μια ριζική αναδιάρθρωση του χάρτη της ελληνικής δικαιοσύνης και κυρίως του πρώτου βαθμού, με επιρροές έντονες από το αγγλοσαξωνικό συστημα προσαρμοσμένες όμως στην ελληνική πραγματικότητα. Θεωρούμε ότι μόνο με ριζοσπαστικές αλλαγές θα επιτύχουμε τον εκσυγχρονισμό της δικαιοσύνης αλλά και την πλήρη απεξάρτηση της δικαστικής από την εκτελεστική εξουσία. Την ταχύτητα απονομής αλλά πρωτίστως την ποιότητα. Την προσβασιμότητα στην δικαιοσύνη όλων των κοινωνικών στρωμάτων αλλά και την ουσιαστικό φιλτράρισμα των προδηλως αβασίμων δικογράφων. Η αναβάθμιση της θέσης μας στην εμπιστοσύνη των πολιτών από τις τελευταίες θέσεις στις πρώτες στην παγκόσμια κατάταξη δεν θα επιτευχθεί με μεσοβέζικες λύσεις ούτε με αληθμείες ούτε με τριτοκοσμικές συνθήκες εργασίας και λειτουργίας. Εκθέτουμε τις προτάσεις μας στον ελληνικό λαό, στη νομοθετική και εκτελεστική εξουσία αλλά κυρίως στο νομικό κόσμο, όχι για να τις αποδεχθούν ή να τις απορρίψουν στο σύνολό τους, αλλά για να τις επεξεργαστούν, να κρατήσουν ότι κρίνουν ρεαλιστικό και εφικτό και στο τέλος να συνθέσουμε.

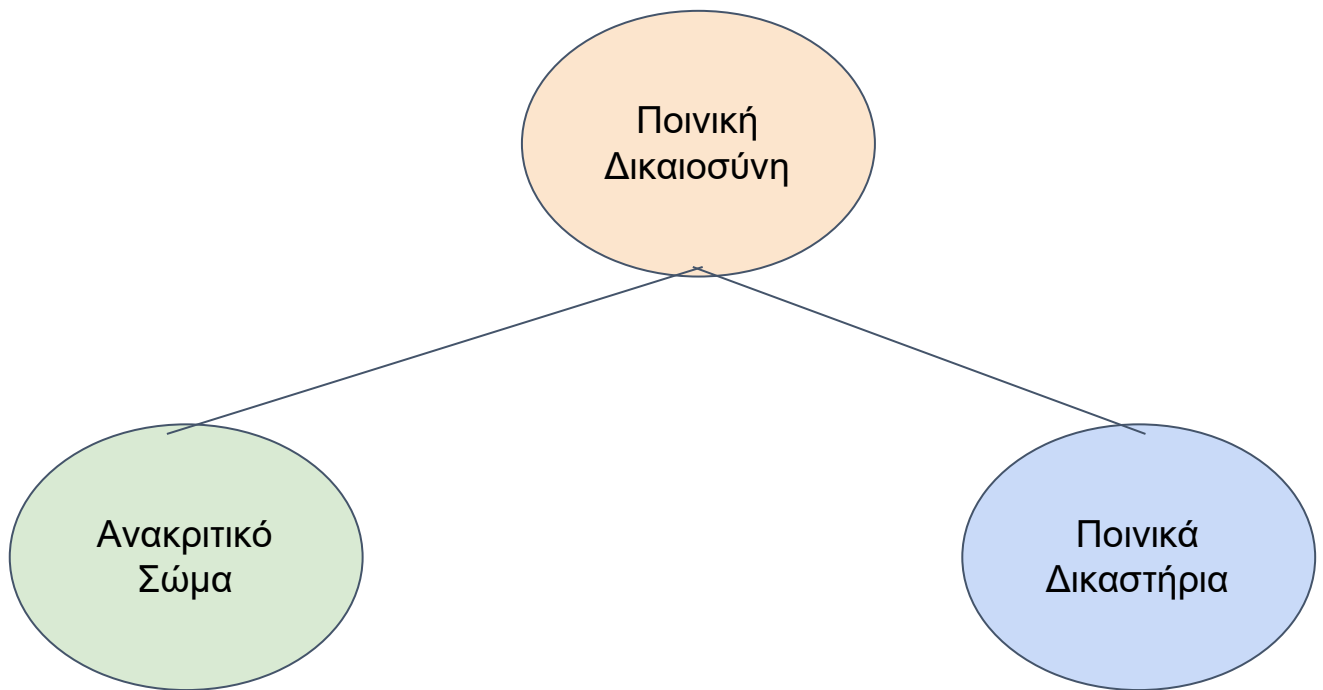
Μέρος Α
Νέος Δικαστικός Χάρτης και αλλαγές στην κατάσταση των
Δικαστικών και Εισαγγελικών Λειτουργιών

Δικαστήρια

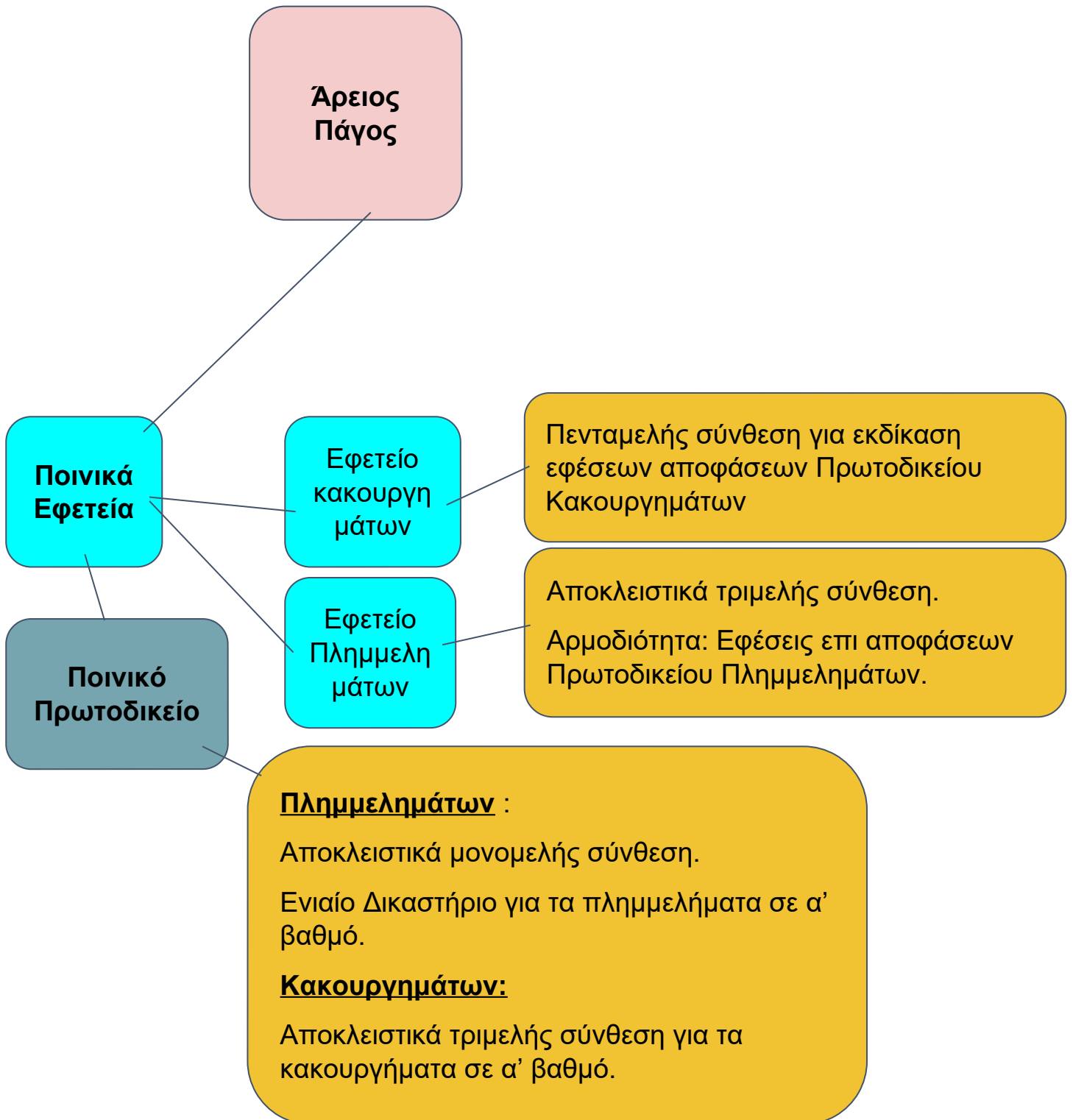
[Με αυτό τον τρόπο, εξορθολογίζεται η δομή των Δικαστηρίων, επιτυγχάνεται η απαλλαγή των πρωτοδικών από την συμμετοχή τους και σε ποινικές έδρες και ενοποιείται ο πρώτος βαθμός δικαιοδοσίας στα πολιτικά δικαστήρια με τη δημιουργία δυο διακριτών κλάδων με διακριτές αρμοδιότητες]

Ποινική Δικαιοσύνη

Ποινικά Δικαστήρια

ΑΝΑΚΡΙΤΙΚΟ ΣΩΜΑ

[Με αυτό τον τρόπο, η ανάκριση γίνεται ανεξάρτητος κλάδος, με πληρη εξειδίκευση στην άσκηση ανακριτικών καθηκόντων και ελάφρυνση των νυν πρωτοδικών απο την παράλληλη άσκηση δικαστικών και ανακριτικών καθηκόντων]

- Το ανακριτικό σώμα είναι **αυτοτελές Σώμα** και αποτελείται από δικαστικούς λειτουργούς που **ασκούν ΜΟΝΟΝ προανακριτικά και ανακριτικά καθήκοντα.**
- Οι Πταισματοδίκες **συγχωνεύονται** στο Ανακριτικό Σώμα.
- Οι **βαθμοί εξέλιξης** είναι (από χαμηλό προς υψηλό):

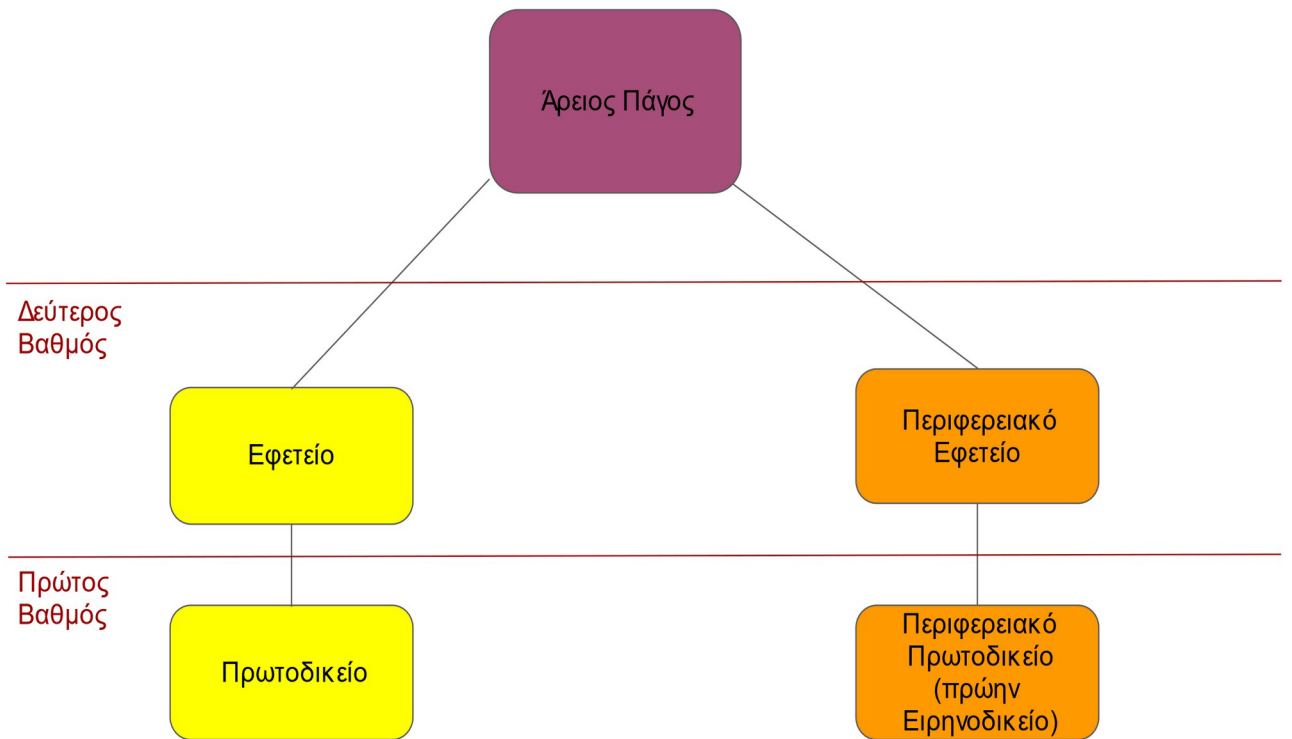
*δόκιμος Ανακριτής
Ανακριτής Δ
Ανακριτής Γ
Ανακριτής Β
Ανακριτής Α*

- **Αρμοδιότητες:**
  - Ο Ανακριτής Δ και ο Ανακριτής Γ ασκούν **προανακριτικά καθήκοντα και διενεργούν προκαταρκτική εξέταση.**
  - Ο Ανακριτής Β και ο Ανακριτής Α διενεργούν **κυρία ανάκριση.**

- **Υπηρεσιακή εξέλιξη ανακριτών:**

α. Οι Δ' τάξης στη Γ' τάξη, μετά τη συμπλήρωση τεσσάρων (4) ετών υπηρεσίας, στην οποία συνυπολογίζεται και η υπηρεσία του δόκιμου ανακριτή διάρκειας ενός ετους,
β. Οι Γ' τάξης στη Β' τάξη, μετά τη συμπλήρωση τεσσάρων (4) ετών υπηρεσίας στη Γ' τάξη,
γ. Οι Β' τάξης στην Α' τάξη, μετά τη συμπλήρωση οκτώ (8) ετών υπηρεσίας στη Β' τάξη.

Πολιτική δικαιοσύνη

Καθ' ύλη αρμοδιότητα πρώτου βαθμού

Πρωτοδικείο

- **Τακτική διαδικασία:** από 50.001 ευρώ και άνω
- **Ειδικές Διαδικασίες:** Εργατικά, Αμοιβές, Πιστωτικοί Τίτλοι, Ανακοπές πάσης φύσης, Οικογενειακές διαφορές (μόνο δικαστική συμπαράσταση και υιοθεσία).
- **Ασφαλιστικά μέτρα:** ίδια ως έχουν.
- **Εκουσία:** γνήσια εκουσία ως έχει μέχρι σήμερα

Περιφερειακό Πρωτοδικείο

- **Τακτική διαδικασία:** έως 50.000 ευρώ
- **Ειδικές διαδικασίες:** Γαμικές διαφορές, Διαφορές από σχέσεις γονέων και τέκνων, Λοιπές Οικογενειακές Διαφορές (πλην όσων παραμένουν στο Πρωτοδικείο), Μισθώσεις, Αυτοκίνητα.
- **Ασφαλιστικά Μέτρα:** ίδια ως έχουν.
- **Εκουσία:** Πτωχευτική διαδικασία, γνήσια εκούσια ως έχει μέχρι σήμερα

Καθ' ύλη αρμοδιότητα δεύτερου βαθμού

Εφετείο: εφέσεις Πρωτοδικείου

Περιφερειακό Εφετείο: εφέσεις Περιφερειακού Πρωτοδικείου

Υπηρεσιακά θέματα Δικαστών

Υπηρεσιακή και μισθολογική εξέλιξη δικαστών

Κοινή εξέλιξη δικαστών ως υφίσταται σήμερα με κατάργηση των βαθμών του Ειρηνοδίκη.

Δικαίωμα μετάταξης από σχηματισμό σε σχηματισμό και αντιστοίχιση βαθμών

- Δικαίωμα αλλαγής σχηματισμού με διενέργεια ειδικής διαδικασίας από τον Άρειο Πάγο.
- Αντιστοίχιση βαθμών για τους ήδη διορισμένους Ειρηνοδίκες (μεταβατικό στάδιο):

Δόκιμος Ειρηνοδίκης Δ τάξης : πάρεδρος Πρωτοδικών

Ειρηνοδίκης έως 10 ετών : Πρωτοδίκης

Ειρηνοδίκης άνω των δέκα ετών: Πρόεδρος Πρωτοδικών

Οι ήδη υπηρετούντες Ειρηνοδίκες έχουν το δικαίωμα επιλογής να μην προάγονται σε επόμενο βαθμό από Πρωτόδικη ή από Πρόεδρο Πρωτοδικών αντίστοιχα.

Υπηρεσιακή εξέλιξη στα Ποινικά Δικαστήρια ειδικότερα

Η ίδια εξέλιξη με την πολιτική δικαιοσύνη, με μόνη διαφορά τη διάσπαση του βαθμού του Πρωτοδίκη.

Εκλογή Προέδρου Αρείου Πάγου

Ο Πρόεδρος του Αρείου Πάγου δεν θα πρέπει να εκλέγεται από την εκτελεστική εξουσία, όπως συμβαίνει ως σήμερα, καθώς με αυτόν τον τρόπο θεσμοθετείται η ευθεία παρέμβαση της εκτελεστικής εξουσίας στη δικαστική εξουσία και καταστρατηγείται η διάκριση των εξουσιών ως βάση του δημοκρατικού μας πολιτεύματος.

Ο Πρόεδρος του Αρείου Πάγου θα πρέπει να εκλέγεται κατόπιν εκλογών, που θα διεξάγεται από τον ίδιο τον Άρειο Πάγο και δικαίωμα ψήφου θα έχουν όλοι οι δικαστικοί λειτουργοί. Οι υποψήφιοι/ες θα πρέπει να έχουν το βαθμό του Αρειοπαγίτη.

Αντίστοιχη θα πρέπει να είναι και η εκλογή του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, κατόπιν εκλογών με δικαίωμα ψήφου όλων των

εισαγγελικών λειτουργιών.Οι υποψήφιοι/ες θα πρέπει να έχουν το βαθμό του αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου.

Επιθεώρηση Δικαστών

Κριτήρια αξιολόγησης

Ταχύτητα έκδοσης απόφασης (βαρύτητα 20%)

Ποιότητα έκδοσης απόφασης (βαρύτητα 50%)

Συνέπεια στην εργασία (βαρύτητα 15%)

Συμπεριφορά στην εργασία, ήθος και χαρακτήρας (βαρύτητα 15%)

Αξιολογητές και τρόπος βαθμολόγησης

Αξιολογητής είναι ο κατά τόπο αρμόδιος Πρόεδρος Εφετών του κλάδου που ανήκει ο δικαστής.

Οι αξιολογητές θα πρέπει να είναι δυο και να θέτουν μια βαθμολογία με άριστα το 100.

Τελική βαθμολογία είναι ο Μ.Ο. των βαθμών που έθεσαν οι δύο αξιολογητές.

Σε περίπτωση μεγάλης απόκλισης μεταξύ των βαθμών των δύο αξιολογητών ο φάκελος αξιολόγησης μεταβαίνει στα χέρια τρίτου

αξιολογητή, του οποίου η βαθμολογία είναι και η τελική βαθμολογία αξιολόγησης του δικαστικού λειτουργού.

Προθεσμίες έκδοσης δικαστικής απόφασης

- Ασφαλιστικά μέτρα 2 μήνες
- Ανακοπές 4 μήνες
- Εργατικές διαφορές 4 μήνες
- Οι λοιπές:

Αντιμωλία 10 μήνες

Αντιμωλία ογκώδης* 12 μήνες

Ερήμην ενάγοντος / αιτούντος 4 μήνες

Ερήμην εναγομένου / καθ' ου 4 μήνες

*το ογκώδες θα κρίνεται από τον Προϊστάμενο του δικαστικού σχηματισμού.

Ανώτατο όριο χρέωσης Δικαστών Πολιτικής Δικαιοσύνης και ανώτατο όριο εισαγωγής υποθέσεων στο πινάκιο / έκθεμα

Ανώτατο ετήσιο όριο χρέωσης ανά δικαστικό λειτουργό:

Τακτική διαδικασία 40 υποθέσεις

Ειδικές διαδικασίες 40 υποθέσεις

Γνήσια Εκουσία 60 υποθέσεις

Λοιπή εκουσία 30 υποθέσεις

Ασφαλιστικά Μέτρα 30 υποθέσεις

Σε κάθε περίπτωση, όχι άνω των 160 υποθέσεων το χρόνο.

Χρέωση υποθέσεων και ισοκατανομη χρέωσης

- Στον προηγούμενο πίνακα παρουσιάζεται το ανώτατο όριο χρέωσης ανα διαδικασία. Ωστόσο, τίθεται και ένα ανώτατο χρονικό όριο υποθέσεων, με βάση τις πραγματικές δυνατότητες ενός δικαστή να εκδώσει ποιοτικές αποφάσεις δεδομένου ότι ο χρόνος έχει 365 ημέρες και ο χρόνος έκδοσης μιας απόφασης μπορεί να απαιτήσει χρόνο από 1 έως 3 ημέρες ή ακόμα και περισσότερες.
- **Ισοκατανομή:** Θα πρέπει να τεθεί διάταξη που να ορίζει ότι σε πολυπληθείς δικαστικούς σχηματισμούς (άνω των δυο δικαστικών λειτουργιών) θα πρέπει να γίνεται ισοκατανομή των υποθέσεων ανα τριμήνο με σύνταξη σχετικής εκθέσεως. Ταυτόχρονα, πρέπει να θεσπίζεται υποχρέωση του Δικαστηρίου και του Προϊσταμένου του δικαστικού σχηματισμού, όπως κάθε τέλος του μηνός (εντός τελευταίων πέντε ημερών εκάστου μηνός) αποστέλλει πίνακες χρεώσεων όλων των υπηρετούντων δικαστών συνολικά και ανά διαδικασία σε όλους τους δικαστές με φυσική μορφή ή ηλεκτρονική. Τα έγγραφα αυτά, δε, και τα έγγραφα της ισοκατανομή θα πρέπει πάντοτε να γνωστοποιούνται στον αντίστοιχο πρόεδρο εφετών, ο οποίος ανα εξάμηνο θα ελέγχει την τήρηση της ισοκατανομής, συντάσσοντας σχετικό πόρισμα περί τηρήσεως ή μη. Σε περίπτωση μη τήρησης, ο πρόεδρος εφετών συντάσσει έγγραφο συστάσεων προς τον Προϊστάμενο του δικαστικού σχηματισμού. Εάν ο τελευταίος δεν τις ακολουθήσει, από δίκη του υπαιτιότητα και άνω της μιας φορές, με απόφαση του οικείου Προέδρου Εφετών αντικαθίσταται από τον αμέσως επόμενο σε αρχαιότητα δικαστικό λειτουργό του Δικαστικού Σχηματισμού.
- Της ίσης κατανομής υποθέσεων, εισάγεται ως μοναδική εξαίρεση το δικαίωμα μικρότερης σε αριθμό χρέωσης του Προϊσταμένου του δικαστικού σχηματισμού, και όχι σε ανώτερο ποσοστό του 10% της συνολικής χρέωσης.

Κατευθύνσεις ΕΣΔΙ για δικαστικούς λειτουργούς και εισαγγελείς

Κατεύθυνση Πολιτικής Δικαιοσύνης - Κλάδος Περιφερειακών Δικαστικών Σχηματισμών

Κατεύθυνση Πολιτικής Δικαιοσύνης - Κλάδος Κεντρικών Δικαστικών Σχηματισμών

Κατεύθυνση Ποινικής Δικαιοσύνης - Κλάδος Ποινικών Δικαστικών Σχηματισμών

Κατεύθυνση Ποινικής Δικαιοσύνης - Κλάδος Ανακριτικού Σώματος

Κατεύθυνση Εισαγγελικών Λειτουργιών

Κατεύθυνση βοηθών Δικαστών

Προϋποθέσεις εισαγωγής στη ΕΣΔΙ για δικαστικούς λειτουργούς, ανακριτές και εισαγγελείς

- Ελάχιστη ηλικία: 30 έτη
- Ελάχιστο χρονικό διάστημα άσκησης δικηγορικού επαγγέλματος: 4 έτη και απόδειξη ουσιαστικής άσκησης επαγγέλματος μέσω προσκόμισης παραστάσεων, συμβολαίων, γνωμοδοτήσεων κλπ.
- Πτυχίο Νομικής

Αποδοχές δικαστών

- Μισθολογική εξομοίωση όλων των δικαστικών και εισαγγελικών λειτουργών ανά βαθμό.
- Μισθολογική εξομοίωση των δικαστικών και εισαγγελικών λειτουργών με τους εκπροσώπους της νομοθετικής εξουσίας ως προς τις βουλευτικές συντάξεις.
- Μισθολογική εξομοίωση των δικαστικών και εισαγγελικών λειτουργών με τους εκπροσώπους της νομοθετικής εξουσίας ως προς τα βουλευτικά προνόμια και τις αποζημιώσεις.
- Οικονομική αυτοτέλεια της δικαιοσύνης και διαχείριση των πόρων της από την ίδια τη δικαστική εξουσία.

Νόμιμη κατοικία δικαστικών και εισαγγελικών λειτουργών

Προτείνεται η αποσύνδεση της μόνιμης κατοικίας του δικαστικού και του εισαγγελικού λειτουργού από την κατοικία του στον τόπο υπηρεσίας του, καθιερώνοντας ότι η μόνιμη κατοικία του μπορεί να διαφέρει από τον τόπο υπηρεσίας του. Ταυτόχρονα, θα πρέπει να παύσει να υφίσταται η υποχρέωση του δικαστικού και εισαγγελικού λειτουργού να παραμένει στον τόπο υπηρεσίας του, για το χρονικό διάστημα που δεν ευρίσκεται σε υπηρεσία.

Κάλυψη εξόδων δικαστικών και εισαγγελικών λειτουργών από την Πολιτεία

- Κάλυψη οδοιπορικών εξόδων δικαστικών και εισαγγελικών λειτουργών από τον τόπο μόνιμης κατοικίας τους στο τόπο που υπηρετούν και αντίστροφα, με ιδιαίτερη έμφαση σε εκείνους που υπηρετούν στη νησιωτική Ελλάδα και στα ακριτικά σημεία της χώρας.
- Κάλυψη δαπανών σε βρεφονηπιακούς και παιδικούς σταθμούς για τα τέκνα των δικαστικών και εισαγγελικών λειτουργών.

- Κάλυψη του μισθώματος που καταβάλλει ο δικαστικός και ο εισαγγελικός λειτουργός για τη διαμονή του στον τόπο υπηρεσίας του.
- Πλήρης κάλυψη των εξόδων αποστολής και παραλαβής δικογραφιών από το Δικαστήριο που υπηρετεί προς τον τόπο μόνιμης κατοικίας του και αντίστροφα.

Κατάργηση διατάξεων Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων

1. Τροποποίηση δια της αμέσως επόμενης συνταγματικής αναθεώρησης του άρθρου 91 παρ.4 του Συντάγματος, δυνάμει της οποίας οι πειθαρχικές αποφάσεις κατά των δικαστικών λειτουργών θα είναι πλέον προσβλητέες είτε στο ΣΤΕ, είτε στην Εθνική Επιτροπή για τα δικαιώματα του Ανθρώπου (ν.4780/2021). Ο αποκλεισμός των δικαστικών λειτουργών από τα ένδικα βοηθήματα, θίγει τον πυρήνα των δικαιωμάτων που προβλέπονται στα άρθρα 6 και 13 της ΕΣΔΑ και στα άρθρα 47 και 48 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ (βλ.79 ΕΔΔΑ, Ραρον κατά Γαλλίας (Αριθ. 2), Αριθ. 54210/00, 25 Ιουλίου 2002, σκέψη 100), αφού πρόκειται περί περιορισμού που δεν έχει θεμιτό σκοπό, παραβιάζει την αρχή της αναλογικότητας και θίγει την ουσία του δικαιώματος της προσφυγής των ίδιων των δικαστικών λειτουργών στην Δικαιοσύνη, οι οποίοι υπόκεινται στον περιορισμό της εκδίκασης των υπηρεσιακών τους υποθέσεων μόνο από τα πειθαρχικά τους συμβούλια.

2. Κατάργηση των άρθρων 19 § 5 στοιχ. β και 129 § 8 ΚΟΔΚΔΛ, τα οποία θεσπίζουν σύστημα με το οποίο αυτός που διενεργεί τη χρέωση των υποθέσεων σε κάθε εισαγγελέα ή δικαστική λειτουργό τις κατατάσσει κατά τη χρέωση ανάλογα με τη σοβαρότητα και τη δυσχέρειά τους, υποχρεωτικά και αποκλειστικά από το ένα (1) που αντιστοιχεί στη λιγότερο απαιτητική έως το πέντε (5) που αντιστοιχεί στην πιο απαιτητική, ως παραβιάζουσα τις αρχές της αμεροληψίας, της διαφάνειας, της επιλογής του

φυσικού δικαστή δια αντικειμενικών κριτηρίων και της δικαστικής ανεξαρτησίας.

3) Κατάργηση του άρθρου 44 ΚΟΔΚΔΛ, σύμφωνα με το οποίο ως κώλυμα διορισμού δικαστικών λειτουργών ορίζεται η σωματική ή ψυχική αδυναμία, το οποίο παραβιάζει απροκάλυπτα και απροσχημάτιστα το πρωτογενές και το παράγωγο ευρωπαϊκό δίκαιο αλλά και τις διεθνείς συμβάσεις που έχουμε υπογράψει και απαγορεύουν τις διακρίσεις λόγω σωματικής κυρίως ασθένειας.

4) Κατάργηση του άρθρου 81 παρ. 8 ΚΟΔΚΔΛ, σύμφωνα με το οποίο αναφέρεται το εξής: “Προσφυγή στην Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας κατά της απόφασης του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου που αφορά προαγωγή, τοποθέτηση, μετάθεση και απόσπαση έχει δικαίωμα να ασκήσει ο δικαστικός λειτουργός τον οποίο αφορά η απόφαση αυτή, εφόσον όμως έλαβε τρεις (3) τουλάχιστον ψήφους στο δεκαπενταμελές Συμβούλιο και δύο (2) στο ενδεκαμελές. Η προσφυγή κατατίθεται στον Πρόεδρο του Συμβουλίου ή στον δικαστή που διευθύνει το δικαστήριο, στο οποίο υπηρετεί ο δικαστικός λειτουργός, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία πέντε (5) ημερών από τότε που του γνωστοποιήθηκε εγγράφως η απόφαση από τον πρόεδρο. Η προσφυγή διαβιβάζεται αμέσως στην ολομέλεια δια του Υπουργείου Δικαιοσύνης”.

5) Κατάργηση του άρθρου 126 παρ. 2 ΚΟΔΚΔΛ, σύμφωνα με το οποίο: “Πάρεδρος και εισηγητής του Συμβουλίου της Επικρατείας και του Ελεγκτικού Συνεδρίου, εφέτης, πρόεδρος πρωτοδικών και πρωτοδίκης των πολιτικών και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, αντεισαγγελέας εφετών, εισαγγελέας και αντεισαγγελέας πρωτοδικών και ειρηνοδίκης που παραλείπεται να προαχθεί για τρίτη τουλάχιστον φορά λόγω ανεπάρκειας, εάν μεταξύ της πρώτης και της τελευταίας παράλειψης μεσολαβεί χρονικό διάστημα μεγαλύτερο του έτους, παραπέμπεται υποχρεωτικά με το ερώτημα της οριστικής παύσης λόγω ανεπάρκειας στο δικαστήριο που είναι αρμόδιο για την επιβολή της ποινής της οριστικής παύσης, τηρούμενης της διαδικασίας του άρθρου 72. Αν το δικαστήριο αποφασίσει την οριστική παύση,

διαλαμβάνει συγχρόνως στην απόφασή του, αν ο κρινόμενος επαρκεί για την άσκηση δημόσιας, διοικητικής φύσεως υπηρεσίας. Σε καταφατική περίπτωση ισχύουν αναλόγως όσα ορίζονται στην παρ. 1”.

Πρόσβαση στη δικαιοσύνη

Μείωση δικαστικών εξόδων, με σκοπό η δικαιοσύνη να καθίσταται προσβάσιμη σε όλα τα κοινωνικά στρώματα και όχι μόνο στους έχοντες.

Επαναφορά του κύρους της δικαιοσύνης

Καθιέρωση του τηβέννου ως ενδυμασίας δικαστικών και εισαγγελικών λειτουργών, αλλά και δικηγόρων με διαφορετική απόχρωση για κάθε ιδιότητα (μαύρο για δικαστές, μωβ για εισαγγελείς και μπλε για δικηγόρους).

Ηλεκτρονική Δικαιοσύνη

- Ολοκλήρωση συστήματος κατάθεσης εισαγωγικών δικογράφων, προτάσεων, προσθηκών και σχετικών εγγράφων με ηλεκτρονικά μέσα.

- Τήρηση ηλεκτρονικού αρχείου
- Έκδοση δικαστικής απόφασης σε φυσική και ηλεκτρονική μορφή ταυτόχρονα
- Ενημέρωση των πληρεξουσίων δικηγόρων από το Δικαστήριο με ηλεκτρονικά μέσα με ταυτόχρονη υποχρέωση των συνηγόρων να αναγράφουν το email τους στο εισαγωγικό δικόγραφο

Θεσμοθέτηση «βοηθού δικαστή»

Αρμοδιότητες βοηθού δικαστή

Οι αρμοδιότητες του βοηθού δικαστή είναι γενικότερα η υποβοήθηση στο έργο του Δικαστή και ενδεικτικά αναφέρονται οι εξής:

- Συνδρομή στη σύνταξη της δικαστικής απόφασης
- Εξεύρεση νομολογίας και νομοθεσίας για νομικά ζητήματα που ανακύπτουν και αφορούν υποθέσεις που έχουν συζητηθεί και αναμένεται η έκδοση αποφάσεων επί αυτών
- Διενέργεια διαδικαστικών πράξεων και σύνταξη διαδικαστικών εγγράφων, κάθε υπόδειξη του Δικαστή.
- Προετοιμασία και μελέτη φακέλου πριν τη συζήτηση των υποθέσεων

Αριθμός βοηθών δικαστών ανά δικαστικό σχηματισμό

- Για δικαστικό σχηματισμό με αριθμό δικαστών έως 3 ατόμων
1 βοηθός
- Για δικαστικό σχηματισμό με αριθμό δικαστών από 4 έως 6
2 βοηθοί

- Για δικαστικό σχηματισμό με αριθμό δικαστών από 7 έως 10
4 βοηθοί
- Για δικαστικό σχηματισμό με αριθμό δικαστών από 11 έως
20 8 βοηθοί δικαστών
- Για δικαστικό σχηματισμό με αριθμό δικαστών από 21 και
άνω 14 βοηθοί δικαστών

Ειδικά για τους δικαστικούς σχηματισμούς της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης: αριθμός βοηθών δικαστών ίσος με το $\frac{1}{2}$ του αριθμού των υπηρετούντων δικαστών.

Στα ανακριτικά γραφεία: ένας βοηθός ανά ανακριτή.

Τυπικά προσόντα βοηθών δικαστών και τρόπος πρόσληψης τους

Τυπικά προσόντα:

Πτυχίο Νομικής

Άσκηση δικηγορικού επαγγέλματος τουλάχιστον για δύο ετη

Κατώτατο όριο ηλικίας: 26 ετών

Τρόπος πρόσληψης:

Κατόπιν εισαγωγικού διαγωνισμού από ΕΣΔΙ. Οι επιτυχόντες θα φοιτούν σε αυτή σε ειδικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα από την ΕΣΔΙ και με την ολοκλήρωση αυτού θα ορκίζονται και θα αναλαμβάνουν καθήκοντα.

Ανάγκη για αύξηση των οργανικών θέσεων των

Δικαστικών Λειτουργιών και Εισαγγελέων

Για τη συγκρότηση του σχεδίου αυτού, που αναμορφώνει τη Δικαιοσύνη και τη θέτει σε θέση πλέον να δύναται να λειτουργήσει σύμφωνα με τις επιταγές της σύγχρονης εποχής, θα πρέπει να αυξηθούν οι οργανικές θέσεις των Δικαστικών Λειτουργιών κατά τουλάχιστον 300 θέσεις.

Οι 200 από αυτές μπορούν να καλυφθούν από τον Πίνακα Επιτυχόντων Διαγωνισμού Ειρηνοδικων Δ Τάξης έτους 2014, που μπορούν να αξιοποιηθούν για τη πλήρωση των νέων οργανικών θέσεων στα Περιφερειακά Πολιτικά Πρωτοδικεία και στις νέες οργανικές θέσεις του Ανακριτικού Σώματος. Αυτό εξυπηρετεί και το δημόσιο συμφέρον, αλλά και την επιτάχυνση της διαδικασίας, δεδομένου ότι υφίσταται ήδη «δεξαμενή» επιτυχόντων Δικαστικών Λειτουργιών, το δικαίωμα διορισμού των οποίων θα πρέπει να δικαιωθεί δικαιοπολιτικό και βάσει των συνταγματικών τους δικαιωμάτων.

Οι λοιπές θέσεις θα πρέπει να καλυφθούν με διενέργεια σχετικού διαγωνισμού της ΕΣΔΙ.

Αντίστοιχη απορρόφηση από των ανωτέρω Πίνακα Επιτυχόντων προτείνεται και για τη στελέχωση του νέου θεσμού των βοηθών Δικαστών, ήτοι προτείνεται το ήμισυ του αριθμού τους τουλάχιστον να καλυφθεί απόντων ανωτέρω Πίνακα, έτσι ώστε ο ανωτέρω θεσμός να λειτουργήσει άμεσα και ο λοιπός αριθμός με εισαγωγικό Διαγωνισμό από την ΕΣΔΙ.

Επίσης, θα πρέπει να αυξηθούν οι θέσεις των εισαγγελέων τουλάχιστον κατά 100, έτσι ώστε να μπορεί να αντιμετωπισθεί η διευθέτηση της σωρείας πλέον ποινικών υποθέσεων, την οποία η υπάρχουσα ανθρώπινη δύναμη είναι αντικειμενικά δύσκολο και σχεδόν αδύνατο να αντιμετωπίσει αποτελεσματικώς.

Μέρος Β΄

Αλλαγή της διαδικασίας στη τακτική διαδικασία, στις ειδικές διαδικασίες και στην εκούσια πλην της γνήσιας εκούσιας

Στάδιο τυπικού ελέγχου του εισαγωγικού δικογράφου

Εντός δέκα ημερών από την λήξη της προθεσμίας για επίδοση του εισαγωγικού δικογράφου στον εναγόμενο / κάθε ου, διενεργείται από το Δικαστήριο και από το Δικαστή που του ανατίθεται το συγκεκριμένο έργο, ο τυπικός έλεγχος του εισαγωγικού δικογράφου.

Όρια τυπικού ελέγχου:

Ο τυπικός έλεγχος αφορά τα εξής ζητήματα:

- Δικαιοδοσία
- Αρμοδιότητα
- Προσκόμιση απαραίτητων παραβόλων και εγγράφων που ορίζει ο νόμος
- Ορισμένο του εισαγωγικό εγγράφου

Επί του ελέγχου αυτού, σε περίπτωση θετικής κρίσης, εκδίδεται διάταξη που αποφαίνεται επί αυτού, επί της οποίας αναγράφεται η ημερομηνία διενέργειας δικαστικής διαμεσολάβησης και ορίζεται δικαστικός διαμεσολαβητής.

Σε περίπτωση αρνητικής κρίσης, το εισαγωγικό δικόγραφο κρίνεται απαράδεκτο, με αντίστοιχη διάταξη, η οποία υπέχει θέση οριστικής αποφάσεως.

Ειδικά στην περίπτωση ελλείψεως εγγράφου ή εν γένει τυπικής παραλείψεως, η οποία δύναται να διορθωθεί, βάσει του άρθρου 227 ΚΠολΔ, αυτή διορθώνεται μετά από ενημέρωση του πληρεξούσιου δικηγόρου του ενάγοντος / αιτούντος απο τη γραμματεία του Δικαστηρίου με οποιοδήποτε μέσο. Σε περίπτωση συμπληρώσεως ή επιτρεπτής διορθώσεως, εκδίδεται θετική

διάταξη κατά τα ως άνω, άλλως το δικόγραφο απορρίπτεται ως απαράδεκτο με έκδοση σχετικής διατάξεως.

Ως προς την περίπτωση της αρμοδιότητας, αν ο δικαστής κρίνει ότι το Δικαστήριο που έχει επιληφθεί της διαφοράς είναι αναρμόδιο, εκδίδει διάταξη παραπομπής στο αρμόδιο Δικαστήριο. Η διάταξη αυτή κατατίθεται συνημμένη με το δικόγραφο της κλήσης στο αρμόδιο δικαστήριο με επιμέλεια οποιουδήποτε διαδίκου.

Διαμεσολάβηση

Θεσμοθέτηση νέου συστήματος δικαστικής διαμεσολάβησης. Το στάδιο αυτό δεν αντικαθιστά την ιδιωτική διαμεσολάβηση, η υποχρεωτικότητα της οποίας πρέπει να διευρυνθεί έτι περαιτέρω.

Ανά δύο έτη ορίζεται σε κάθε Πρωτοδικείο και Περιφερειακό Πρωτοδικείο δικαστής που ασκεί αποκλειστικά τα καθήκοντα του δικαστικού διαμεσολαβητή.

Η δικαστική διαμεσολάβηση θα πραγματοποιείται εντός ενός μηνός από το πέρας της τυπικής κρίσης επί του εισαγωγικού δικογράφου με ορισμό συζήτησης και ειδοποίησης των μερών από το Δικαστήριο.

Η απόφαση του δικαστικού διαμεσολαβητή, σε περίπτωση συμφωνίας των μερών, θα πρέπει να έχει εκτελεστικότητα και να μην προσβάλλεται.

Σε περίπτωση μη συμφωνίας, η υπόθεση προχωρά στο επόμενο στάδιο της ηλεκτρονικής κατάθεσης προτάσεων και προσθηκών, με έκδοση σχετικής διατάξεως αποτυχίας δικαστικής διαμεσολάβησης.

Στάδιο κατάθεσης προτάσεων και συζήτηση στο ακροατήριο - Κατάθεση προσθήκης αντίκρουσης

Από το πέρας της δικαστικής διαμεσολάβησης και της σύνταξης εγγράφου περί αποτυχίας αυτής, εντός 15 εργάσιμων ημερών θα πρέπει οι διάδικοι να καταθέσουν προτάσεις. Στην ίδια προθεσμία, κατατίθενται και παρεμβάσεις.

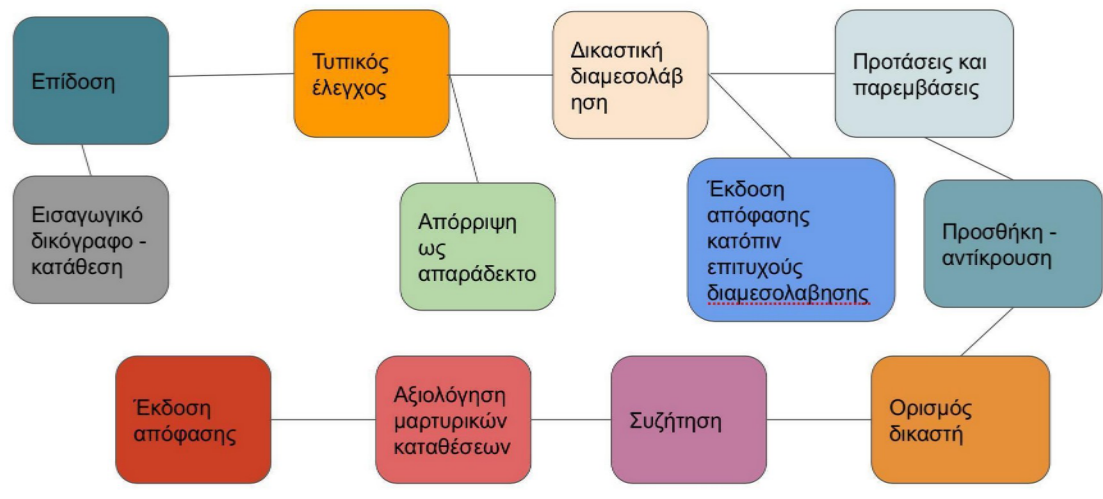
Εντός 3 εργάσιμων ημερων από την επομένη της λήξης της προθεσμίας για την κατάθεση προτάσεων, οι διάδικοι θα πρέπει να καταθέσουν προσθήκη - αντίκρουση.

Την επόμενη της λήξης της προθεσμίας κατάθεσης προσθήκης - αντίκρουσης και εντος 10 ημερών, ορίζεται δικαστής και ημερομηνία συζήτησης.

Η συζήτηση δεν είναι τυπική, αλλά οι διάδικοι παρίστανται και εξετάζονται μάρτυρες.

Εντός 3 εργάσιμων ημερών από την επομένη της συζήτησης της υπόθεσης στο ακροατήριο, οι διάδικοι καταθέτουν δικόγραφο αξιολόγησης μαρτυρικών καταθέσεων.

Γράφημα

Υποχρέωση δικηγόρων προς αποστολή σε ηλεκτρονική μορφή των δικογράφων τους και νέο σχέδιο πολιτικής δικαστικής απόφασης

Υποχρέωση δικηγόρων με τη διενέργεια οιασδήποτε πράξης κατάθεσης δικογράφου (αγωγής, αίτησης, σημειώματος, προτάσεων, προσθήκης - αντικρουσης) εντός 5 ημερών από τη διενέργεια της να αποστέλλει το σχετικό δικόγραφο σε ηλεκτρονική επεξεργάσιμη μορφή στο Δικαστήριο.

Η πολιτική δικαστική απόφαση θα πρέπει να λάβει μια διαφορετική μορφή, στην οποία θα συμπεριλαμβάνονται αυτούσια τα χωριά που αποτελούν τυπική καταγραφή διαδίκων, στοιχείων εισαγωγικού δικογράφου, περιεχομένου αυτών, προβληθείτων ενστάσεων κτλ, έτσι ώστε να επιτευχθεί η απλοποίηση της

και η **στόχευση στην ουσία της υπόθεσης**, αλλά και στην **επιτάχυνση** εκδόσεις της δικαστικής απόφασεως (Βλ. Παράρτημα).

ΜΕΡΟΣ Γ΄

Κατάργηση μη δικαιοδοτικών καθηκόντων και παραχώρηση ορισμένων σε άλλους κλαδους

- **Κατάργηση λήψεως των ενόρκων βεβαιώσεων** ενώπιον Δικαστικού Λειτουργού και η λήψη μόνο από συμβολαιογράφο ή δικηγόρο.
- Κατάργηση **θεώρησης βιβλίων δικαστικών επιμελητών** και η υπογραφή τους εφεξής μόνο από δικαστικούς υπαλλήλους. Καθολική κατάργηση της θεώρησης βιβλίων από δικαστικούς λειτουργούς.
- Κατάργηση **δήλωσης σε υποθέσεις κατάσχεσης εις χείρας τρίτου**.
- Κατάργηση **σφράγισης και αποσφράγισης** από δικαστικό λειτουργό και να θεσπιστεί ότι αποκλειστική αρμοδιότητα για αυτά θα έχουν οι συμβολαιογράφοι.
- Η **συναινετική εγγραφή προσημείωσης υποθήκης και η αντίστοιχη συναινετική εξάλειψη** της θα γίνεται **αποκλειστικά** από συμβολαιογράφο.
- Κατάργηση αρμοδιοτήτων **περί σύστασης / τροποποίησης/διάλυσης σωματείων, συνεταιρισμών, ενεργειακών κοινοτήτων κ.λπ.** και μεταφορά τους σε **αποκλειστική αρμοδιότητα συμβολαιογράφων**.

ΜΕΡΟΣ Δ΄

ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ ΕΡΕΥΝΕΣ

Ως προς τη Δικαστική Αστυνομία

Πέραν της εκδίκασης υποθέσεων αστικής φύσεως, ως τώρα οι Ειρηνοδίκες στα περισσότερα μέρη και δη στα μονοεδρικά δικαστήρια καλούνται να εκτελέσουν και χρέη Πταισματοδίκη, μιας και οι μονοεδρικοί σχηματισμοί δεν διαθέτουν ξεχωριστή οργανική θέση Πταισματοδίκη. Το πρόβλημα αυτό επιχειρήθηκε προσφάτως να επιλυθεί με εσφαλμένη προσέγγιση, δια της θέσπισης νέου σώματος ασφαλείας και συγκεκριμένα την ίδρυση της δικαστικής αστυνομίας, στην οποία εσφαλμένως εκχωρούνται αυστηρά δικαστικού χαρακτήρα αρμοδιότητες. Και αυτό γιατί δεν είναι ορθό και σύμφωνο με το Σύνταγμα να εκχωρούνται αρμοδιότητες, που από τη φύση τους εκτελούνται μόνο από πρόσωπα που φέρουν την δικαστική ιδιότητα και πληρούν τα εχέγγυα της ανεξαρτησίας της δικαστικής κρίσεως.

Ως προς αυτό ΠΡΟΤΕΙΝΟΥΜΕ την άμεση μεταρρύθμιση του ανωτέρω νομοθετικού πλαισίου, ως προς το ζήτημα αυτό, έτσι ώστε το νεοσυσταθέν σώμα της Δικαστικής Αστυνομίας να περιοριστεί σε βοηθητικά καθήκοντα και να εξαιρεθεί από καθήκοντα, τα οποία έχουν δικαστικό χαρακτήρα και εκ της φύσεώς τους δεν θα πρέπει να ανατίθενται σε άτομα που δεν φέρουν τη δικαστική ιδιότητα και δεν ενέχουν τα εχέγγυα της δικαστικής ανεξαρτησίας, αμεροληψίας και απορρήτου των υποθέσεων που χειρίζονται.

Ως προς τις κατ' οικον έρευνες

ΠΡΟΤΕΙΝΟΥΜΕ να θεσπιστεί νομοθετική διάταξη κατά την οποία ρητά πλέον θα ανατίθενται σε όλους τους δικαστικούς λειτουργούς οι κατ' οικον έρευνες του άρθρου 9 του Συντάγματος και η τήρηση αυτή να επιτηρείται. Ο έλεγχος τήρησης της δίκαιης αυτής κατανομής των κατ' οικον ερευνών προτείνεται να ασκείται από ένα συσταθέν Ειδικό Συμβούλιο Εφετών, το οποίο θα

αποτελείται από τον Πρόεδρο Εφετών και τον Εισαγγελέα Εφετών της αντίστοιχης εφετειακής περιφέρειας του αντίστοιχου κεντρικού ή περιφερειακού σχηματισμού και αυτός ο έλεγχος θα πραγματοποιείται μέσω θεσμοθέτησης υποχρέωσης κοινοποίησης της απόφασης περί κατανομής από το Συμβούλιο Πρωτοδικών προς το Συμβούλιο Εφετών. Στην κατανομή αυτή, επί της οποίας θα έχει αρμοδιότητα το Συμβούλιο Πρωτοδικών, θα λαμβάνεται και η εγγράφως διατυπωθείσα γνώμη του Προϊσταμένου του δικαστικού σχηματισμού της αντίστοιχης περιφέρειας που θα απευθύνεται σε αμφότερους των ανωτέρω. Η απόρριψη ή η εν μέρει αποδοχή της γνώμης αυτής από τον Πρόεδρο Πρωτοδικών και τον Εισαγγελέα Πρωτοδικών θα πρέπει να είναι αιτιολογημένη.